

Referat fra medlemsmøte i NHF 14. mars 2024

Til stede: 69, se deltakerliste på siste side

Møteleder: Lin April Løstegård og Tor Kristian Haldorsen

Referent: Jan Carsten Gjerløw

Tid: Torsdag 14. mars kl. 14.00 – 16.10

Sted: Aker Solutions, Snarøyveien 20 på Fornebu, og Teams.

Tema: Støtte – og finansieringsmuligheter for hydrogenprosjekter del 2

1. Velkommen v/ Hans Jörg Fell, SVP Hydrogen & Derivatives Solutions i Aker Solutions
Fell ønsket velkommen til Aker Solutions, og gjennomgikk HMS for nye deltakere. Fell orienterte om prosjektene som Aker Solutions arbeider med innenfor hydrogen. Presentasjonen følger vedlagt referatet.

2. Innovasjon Norge v/ Ivar-Jo Theien, Senior Business Developer – hydrogen, ammonia og CCUS

Theien orienterte om låneordningene risikolån og lavrisikolån:

- Grønt vekstlån som retter seg mot klimavennlige investeringer i norske bedrifter. Lånet er både for etablert næringsliv som skal endre produksjonsprosesser og nye industrietableringer. <https://www.innovasjon Norge.no/tjeneste/gront-vekstlan>
- Lavrisikolån, som er et tilbud til bedrifter med behov for finansiering av et langsiktig kapitalbehov. <https://www.innovasjon Norge.no/tjeneste/lavrisikolan> Presentasjonen følger vedlagt.

3. Eksfin v/ Preben Aakermann, Senior kundeansvarlig

Eksfin bidrar med lån, garantier og rådgivning for å støtte norsk eksport. Også underleverandører som selger til bedrifter som eksporterer kan få støtte av Eksfin.

Aakermann nevnte spesielt tre typer løsninger som er aktuelle for hydrogenbransjen.

- Investeringsfinansiering, som gjør det mulig for din bedrift å investere i eksportrettet virksomhet i Norge. <https://www.eksfin.no/no/produkter/investeringsfinansiering>
- Arbeidskapitalgaranti, for å styrke kapitaltilgangen. Den er spesielt tilrettelagt for små og mellomstore bedrifter. <https://www.eksfin.no/no/produkter/arbeidskapitalgaranti/>
- Kontragarantier, som sikrer kjøper erstatning dersom den norske eksportøren ikke overholder forpliktelsene sine. <https://www.eksfin.no/no/produkter/kontragaranti/> Presentasjonen følger vedlagt.

4. SkatteFUNN v/ Erik Furseth, Seniorrådgiver, Energi og energiomstilling

Skattefunn er en rettighetsbasert skattefradragssystem for norske bedrifter. Du kan søke om skattefradrag for 19 prosent av kostnadene til et forsknings- og utviklingsprosjekt. Ordningen administreres av Forskningsrådet, i samarbeid med Skatteetaten.

I 2023 var det 4.829 aktive SkatteFUNN prosjekter og 2132 nye prosjekter fikk innvilget SkatteFUNN. 53 av dem var hydrogenprosjekter. www.skattefunn.no Presentasjonen følger vedlagt.

Det ble stilt følgende spørsmål fra deltakerne:

Q: Kan det innvilges skattefradrag til FoU også i utlandet?

A: Ja.

Q: Hvor langt tilbake kan det søkes om støtte?

A: Garantifristen for søknader er 1. september og dersom søknaden innvilges gjelder det for hele kalenderåret.

Q: Må det søkes på nytt hvis et prosjekt blir forsinket?

A: Det må skrives en ny søknad, men det blir i prinsippet det samme da Forskningsrådet tar utgangspunkt i pågående prosjektet i vurderingen av søknaden.

5. SIVA v/ Bjørn Arne Skogstad, Spesialrådgiver industriutvikling

Siva bidrar til bærekraftig industriell verdiskaping og produksjon i hele Norge. Foretaket utvikler, eier og finansierer en nasjonal infrastruktur for innovasjon og næringsutvikling bestående av inkubatorer, næringshager, katapultsentre, innovasjonsselskaper, samt innovasjonssentre og industribygg.

Skogstad nevnte spesielt Norsk Katapult, som er en ordning som skal sikre et nasjonalt tilbud med fasiliteter og kompetanse for testing, simulering og verifisering til industrien. Så langt har nærmere 4.000 bedrifter benyttet katapultsentrene. Det er en utlysning ute for katapultnoder som er relevant for hydrogen.

Det ble stilt følgende spørsmål fra deltakerne:

Q: I budsjettforliket gis Siva i oppdrag å gjennomføre en pilot for å finansiere produksjonsutstyr til ny grønn industri og omstilling av eksisterende industri. Er dette inne i Katapult-ordningen eller blir det en ny ordning?

A: Det er en ny ordning, men ordningen må ses opp mot eksisterende ordninger. SIVA har levert innspill til Nærings- og fiskeridepartementet, som vurderer hvordan ordningen skal utformes.

6. THEMA Consulting Group om utredning av virkemidler v/Espen Fossum, Partner og styreleder, og Sigrid Steinsli Austad, Konsulent.

Austad og Fossum presenterte foreløpige resultater fra utredningen om hvilken betydning de ulike lanserte virkemidlene kan ha for hydrogenneringen. Analysen innebærer en kartlegging av hvilke støtteordninger som er tilgjengelige for norske hydrogenprosjekter, samt en kostnadsanalyse av hvilken betydning de ulike ordningene har for å håndtere merkostnadene knyttet til omstilling til hydrogendrift i industri, tungtransport og maritim transport.

THEMA ferdigstiller arbeidet med analysen, og den blir sendt ut til alle medlemmene så snart den er klar. NHFs medlemmer ble invitert til å komme med innspill.

Det ble stilt følgende spørsmål fra deltakerne:

Q: Er det tatt hensyn til CO₂-pris.

A: Ja, det er brukt Enovas framskrivningsbaner.

Q: Det er sett på søknadsbaserte ordninger. Hva med rettighetsbaserte? Kunne det vært en del av en slik vurdering?

A: Ingebjørg kommenterte at myndighetene ikke kan tildele like høy støttegrad på rettighetsbaserte ordninger som på søknadsbasert konkurranse. NHF oppfatter at EU og norske myndigheter i større grad ønsker seg konkurransebaserte ordninger.

Q: Har dere sett på effekten av nettleie?

A: Ja.

Q: Kostnadsgapet er størst på industri. Har det ikke kommet gode nok ordninger der?

A: Det er støtte til investering i merkostnad i bytte av utstyr, men det er fortsatt usikkerhet i hvilken grad hydrogenproduksjon faller inn under punktutslippsprogrammet (Industri 2050). NHF vil følge opp støtte til industrien frem mot revidert budsjett.

Q: Enovas program for støtte til hydrogenproduksjon til maritimt har krav om at hydrogenet skal selges til tilsvarende pris som MGO. Konkluderer dere med at det ikke er mulig siden prisen er høyere for hydrogen i denne utredningen?

A: Søknad til Enova må legges ved kjøpsavtale på strøm, men vi har tatt utgangspunkt i THEMAs egne kraftprognoser. Her kan det være en forskjell.

Q: Er det tatt hensyn til at brenselcellen har virkningsgrad på over 50 % i maritimt, altså høyere enn en motor på MGO?

A: Ja.

Q: Er det gitt tilbakemelding til Enovas høring om hydrogenproduksjon til maritimt på noen av disse resultatene?

A: NHF og THEMA har hatt møte med Enova om utredningen. NHF har sendt et høringsinnspill til Enova basert på innspill fra medlemmene, og vil følge opp Enova når resultatene av utredningen er klar.

Deltakerliste

Fysisk:

Navn	Virksomhet	Navn	Virksomhet
Aleksandra Mathisen	Gen2 Energy	Kathrine Ryengen	ZEG Power
Anne Mjaugeto	Gen2 Energy	Knut Marker	Swagelok Norway
Axel Klafstad	Green H	Lena Devold	Eksfin
Camilla Røhme	IFE	Marit Mork	Statkraft
Christoffer Grette	Norwegian Hydrogen	Preben Aakermnn	Eksfin
Edvardas Venslovas	Justervesenet	Rune Ingvaldsen	AUMA
Eline Myhrum Westby	MANA	Rune Halseid	Horisont Energi
Elin Steinsland	HydePoint	Sigrid Steinsli Austad	THEMA
Elise Ivara Dahl	Hydro Energi	Sivert Eliassen	Å Energi
Erik Furseth	SkatteFUNN	Svein H Simonsen	TOLCON
Espen Fossum	THEMA	Svein-Erik Figved	Gen2 Energy
Espen Olsen	Toyota Norge	Sverre Magnus Johannessen	HARTING
Frank Sagvik	Akershus Energi	Terje Simonsen	Gen2 Energy
Fredrik Aarskog	TECO 2030	Toralf Pilz	Den tyske ambassaden i Oslo
Frida Eklöf Monstad	Equinor	Vibeke Rasmussen	Yara Clean Ammonia
Guro Seim	Hexagon Purus	Vigdis Hjertaker Hope	HYDS
Hans Jörg Fell	Aker Solutions	Ingebjørg Telnes Wilhelmsen	Norsk Hydrogenforum
Ingrid Bye Løken	DNV	Jan Carsten Gerløw	Norsk Hydrogenforum
Ivar Refsdal	THEMA Consulting	Lin April Løstegård	Norsk Hydrogenforum
Jan-Tore Christiansen	ZEG Power	Marika Nilsen	Norsk Hydrogenforum
Jørn Helge Dahl	Hexagon Purus	Tor Kristian Haldorsen	Norsk Hydrogenforum

Digitalt:

Navn	Virksomhet	Navn	Virksomhet
Anna Fossaas	Gen2Energy	Per Røed	Provaris Energy
Bjørn Arne Skogstad	SIVA	Sigrid Lædre	SINTEF
Cornel Russi	Fuella	Steffen Møller-Holst	SINTEF
Eirin Sandberg	Norske Shell	Tone Male Lien	Akershus Energi
Geir Magnar Brekke	Statkraft	Vidar Sten-Halvorsen	Applied Hydrogen
Geir Ove Ropphaugen	Glomfjord Hydrogen	Caspar Johan Eidsbråten	Telemark fylkeskommune
Hilde Bekier-Larsen	Fortescue	Dag Robert Bjørshol	Hitra kommune
Ivar-Jo Theien	Innovasjon Norge	Hilde Christin Johansen	Finnmark fylkeskommune
Jan Erik Skaali	Parker Hannifin	Jan Otto Hansen	Agder fylkeskommune
Joachim Mehl Våge	Skagerak Energi	Kjetil Nørstenes	Telemark fylkeskommune
Jon Kåre Skiple	NORCE	Silje Hårberg	Møre og Romsdal fylkeskommune
Kristin Amalie Broers	Aibel	Vidar Ose	Agder fylkeskommune
Marianne Riddervold Kahrs	Viken Hydrogen	Yngvil Holt	Porsgrunn kommune
Morten Wiencke	OTECHOS		